

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Quæstiones, Qvæ Dispvatæ Dicvntvr, & Quæstiones
Quodlibetales, siue Placitorum eiusdem S. Thomæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

Vtrum in Christo sit tantum vnum esse.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72780](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72780)

dom suppositū, propter diuersam rōnē subsistendi, A qua subsistit inquantum Deus & inquantum homo.

AD XII. dicendum, quod maxima differētia quæ est inter humanam naturam & diuinam, ostendit quod non potest esse vna natura Dei & hominis: non autem ex hoc sequitur, quod non possit esse vnum suppositum vtriusque naturæ.

AD XIII. dicendum, quod nihil prohibet cōtrarias & impossibiles differentias inesse eidem, secundum diuersa, sicut homo secundum animam est incorruptibilis, & secundum corpus corruptibilis, & ita etiam in Christo opposita quædam conueniunt secundum humanam & diuinam naturam.

AD XIII. dicendum, quod hæc est falsa, homo est humanitas. Nō enim omnino idem significatur per vtrunque, quia vt Philof. dicit in 7. Meta. quod quid est. id est essentia vniuscuiusque, est idem cum eo, quantum ad ea quæ sunt per se, non autem quantum ad ea, quæ sunt per accidens. & ideo quicquid sit illud cui potest aliquid accedere præter naturam suæ speciei, non est omnino idem cum sua essentia: homini autem multa accidunt præter essentiam speciei: vnde patet quod non est omnino idem homo, & humanitas. Nam humanitas dicitur quia aliquis est homo, & sic in sua significatione includit sola ea, quæ pertinet ad essentiam speciei: homo autem dicitur, qui habet humanitatem, in quo etiam multa sunt alia præter essentiam speciei.

ARTICVLVS IIII.

Vtrum in Christo sit vnum tantum esse.

QVARTO queritur, vtrum in Christo sit vnum tantum esse, & videtur quod non. In Christo enim est esse diuinum & humanum, quæ non possunt esse vnum, quia esse non dicitur vniuoce de Deo & creaturis. ergo in Christo non est tantum vnum esse, sed duo.

¶ 2 Præ. Cuiuslibet formæ respondet suū esse. Aliud enim est esse album & aliud esse hominem: sed in Christo sunt duæ formæ, quæ, Cum in forma Dei esset, formā serui accepit, vt dicit Philip. 2. non tamē formam Dei deposuit. ergo in Christo est duplex esse.

¶ 3 Præ. Secundum Philof. in 2. de Anima. Viuere viuentibus est esse: sed in Christo est duplex vita, scilicet humana quæ fuit priuata per mortem, & diuina quæ per mortem priuari non potuit. ergo in Christo non est tantum vnum esse, sed duo.

SED CONTRA. Quicquid est vnū simpliciter, est vnum secundum esse: sed Christus est vnum simpliciter, vt supra habitum est. ergo in eo est vnum esse.

RESPON. Dicendum, quod huius quæstionis est quodammodo eadem rō & præmissa, quæ de eodem dicitur de deo esse vnum, & ens. Esse enim, proprie & vere dicitur de supposito subsistente. Accidentia enim & formæ non subsistentes, dicuntur esse, inquantum eis aliquid subsistit, sicut albedo dicitur ens, inquantum ea est aliquid album. Considerandum est autem, quod aliquæ formæ sunt, quibus est aliquid ens nō simpliciter, sed secundum quid, sicut sunt oēs formæ accidentales. Aliquæ autem formæ sunt, quibus res subsistens simpliciter habet esse, quæ videlicet cōstituunt esse substantiale rei subsistentis. In Christo autē suppositum subsistens est persona filij Dei, quæ simpliciter substantificatur per naturam diuinam, nō autē simpliciter substantificatur per naturam humanam,

quia persona filij Dei fuit ante humanitatem assumptam: nec in aliquo persona est augmentata, seu perfectior per naturam humanam assumptam. Substantificatur autem suppositum æternum per naturam humanam, inquantum est hic homo. & ideo sicut Christus est vnum simpliciter propter vnitatem suppositi, & duo secundum quid, propter duas naturas, ita habet vnū esse simpliciter propter vnū esse æternum æterni suppositi. Est autem, & aliud esse huius suppositi, non inquantum est æternum, sed inquantum est temporaliter homo factū. Quod esse, etsi non sit esse accidentale, quia homo non prædicatur accidentaliter de filio Dei, vt supra habitum est, non tamen est esse principale sui suppositi, sed secundarium. Si autem in Christo essent duo supposita, tunc vtrumque suppositum haberet proprium esse sibi principale, & sic in Christo esset simpliciter duplex esse.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod esse humanæ naturæ non est esse diuinæ. Nec tamen simpliciter dicendum est, quod Christus sit duo secundum esse, quia non ex æquo respicit vtrumque esse suppositū æternum, & similiter etiam dicendum est ad alia.

ARTICVLVS V.

Vtrum in Christo sit vna tantum operatio.

QVINTO queritur, vtrum in Christo sit vna tantum operatio, & videtur quod sic. Dicit enim Dion. in epist. ad Gayum monachum. Deo homine factō, noua quadam Dei, & hominis operatione conuersatus est. Non autem esset noua operatio Dei, & hominis, nisi esset vna & eadem operatio vtriusque. ergo in Christo est vna operatio Dei, & hominis.

¶ 2 Præ. Quæ concurrunt ad eandem operationem, non diuersificat operationem. sed diuinitas, & humanitas in Christo concurrunt ad eandem operationem, sicut ad sanationem leprosi concurrunt diuina virtus, & carnis tactus.

¶ 3 Præ. Actio procedit ab agente per aliquod principium actionis, sicut calefactio ab igne per calorem. ergo oportet, quod multitudo, & vnitatis actionis consideretur, vel ex parte agentis, vel ex parte principij quo agens agit: sed numerus actionū in Christo non accipitur secundum principium quo agens agit, quia sic essent multo plures actiones Christi, quam duæ secundum diuersitatem potentiarum animæ. est ergo dicendum, quod sit vna actio in Christo propter vnum suppositum agens.

¶ 4 Præ. Principalis agentis, & organi est vna, & eadē actio, sicut fecit est actio carpentarij, & feræ: sed humanitas in Christo fuit organū diuinitatis in Christo, sicut dicit Dam. 3. lib. ergo vna, & eadē est actio humanitatis, & diuinitatis in Christo.

¶ 5 Præ. Suppositorum est agere. In Christo autē non est aliud suppositum, nisi suppositum æternū, de quo non potest dici, quod agat virtute naturæ humanæ, quia sic acciperet aliquid ab humana natura, & haberet esse, & actualitatem per humanam naturam, quia vnumquodque agit inquantum est ens actu. ergo nulla actio est in Christo, nisi quæ sit virtute diuinæ naturæ. non sunt ergo duæ actiones in Christo secundum duas naturas, scilicet diuinā, & humanam.

¶ 6 Præ. Suppositum coniunctius est naturæ diuinæ quam operatio: sed humana natura in Christo non habet proprium suppositum, propter vnitatem ad diuinam. ergo multo minus habet propriam operationem. Quæst. dist. S. Tho. HH. 3. ratio.

Ar. 1. huius quæst.

In epist. ad Gayum. Ogeris quidem. in si. illius.

Lib. 3. ca. 25. a medio.